

Andrej Grampovčan

Kako smo se nekoč zabavali

Predno začnem pisati svojo resnično zgodbo, naj spregovorim nekaj besed o besedi zabava. Po Slovarju slovenskega knjižnega jezika pomeni beseda zabava, da je nekdo duševno sproščen, dobro razpoložen. Obstajajo številne ideje, kako se zabavati. Za nekoga je lahko zabava ob koncu tedna skupaj v sproščeni družbi, za drugega je lahko rojstnodnevna zabava ali morda celo poroka, za tretjega domača zabava itd ...

Nekoč, v času povojnega socializma, v katerem sem preživel mladostna leta na Vrhniki, je bil moj pogled na življenje in na svet povsem drugačen, kot je postal s prehodom v kapitalizem s privatizacijo po letu 1991. Mladi smo imeli nekoč več prostega časa za druženje, kot ga ima mladina danes. Res pa je, da ni bilo v času moje mladosti veliko denarja v mojem žepu, pa vendar sem se zabavali na svoj način. Kadar sem potreboval denar in ga doma nisem mogel dobiti od staršev, sem si poiskali med počitnicami delo v skladišču ali v proizvodnji usnja v tovarni IUV na Vrhniki, raztovarjal sem težke vreče cementa iz tovornjakov v trgovini z gradbenim materialom Gramex, opravljal gozdarska dela v gozdu za GG Vrhnika, izkopaval zemljo za napeljavo elektrike za javno razsvetljavo za KS Vrhnika itd ... Ves čas me je spremljal ob šolanju na srednji kemijski šoli v Ljubljani šport, ki sem si ga lahko finančno privoščil. Predvsem igranje košarke med počitnicami, plavanje na vrhniškem bazenu, kolesarjenje s prijatelji s kolesom Favorit. Pa vendar, tudi za igranje košarke sem potreboval športno opremo, ki ni bila brezplačna. Trgovina Slovenijašport je bila v Ljubljani. V njej si lahko kupil kitajske košarkarske copate, kratke hlače, bele nogavice, dres ter košarkarsko žogo znamke Tiger. Mladi smo v tistem času košarko veliko spremljali ob koncih tednov na TV, kjer so prenašali košarkarske tekme iz dvoran po vsej nekdanji Jugoslaviji. Po tekmah pa smo zabavo poiskali na košarkarskem asfaltnem igrišču Partizana na Vrhniki in odigrali nekaj iger 2 na 2 ali 3 na 3 in se tako zabavali. Povabili smo tudi dekleta, da so igrale z nami. Košarka je moštveni šport. Ni samo met na koš, je tudi tek po igrišču, je tudi skok v napadu in obrambi, blokada nasprotnika, je tudi preigravanje nasprotnika itd ... Po koncu igranja pa smo običajno odšli še v kino v Cankarjev dom na Vrhniki in si ogledali kakšen nov film. V majskem času se je v tistih časih na košarkarskem zunanjem igrišču prirejalo tekmovanje, kjer so se ekipe pomerile med seboj. Prijavili so se tudi člani KK Vrhnika, ki so takrat igrali v 2. zvezni jugoslovanski košarkarski ligi in so bili kar uspešni. Tudi sam sem sodeloval v ekipi svojih prijateljev. Čeprav nismo bili visoki igralci, smo kot male žabe visoko skakali in se dobro upirali članski ekipi KK Vrhnika. V zimskem času pa so mladi iz Vrhnik, kjer doma ni bilo težav z denarjem, smučali na smučišču Ulovka nad Vrhniko ali pa hodili smučat na smučišče Zatrnik nad Bledom, na Stari vrh nad Škofjo Loko, na Krvavec itd ... Sam nisem bil med njimi, zato sem si poiskal zabavo še naprej na košarkarskem igrišču, ki pa je bilo običajno prekrito z visokim snegom in ga je bilo treba predhodno odstraniti z igrišča. Ampak, kar sem si želel, to sem storil in kljub snegu in mrazu lahko metal na koš, se gibal po igrišču in se tako zabaval na svoj način, brez občutka, da družina, v kateri živim, ne spada med bogate družine. Vedno sem poskušal živeti zdravo brez pitja alkohola in cigaret in lahko rečem, da mi je to tudi uspelo in mi zdravje še danes kar služi. Košarko igram še danes, kljub starosti 60+ in me še vedno pomeni občasno zabavo, kljub temu da košarka ni več tako priljubljen šport med mladimi, kot je bila nekoč in mnoga zunanja igrišča samevajo. Snežne razmere danes niso več takšne pozimi, kot so bile nekoč in zaradi pomanjkanja snega na nizko ležečih smučiščih, so mnoga smučišča prenehala z obratovanjem.

Naj zaključim. Za zabavo, vsaj tako sam mislim, ne potrebujem še danes veliko denarja, ker jo lahko najdem v malih stvareh, ki me povsem lahko zadovoljijo v vseh pogledih, me osrečijo, napolnijo z radostjo in veseljem.